

EDITORIAL

L'ESPILL

REVISTA FUNDADA PER JOAN FUSTER
SEGONA ÈPOCA / NÚM. 41 / TARDOR 2012

DIRECTOR: Antoni Furió

CAP DE REDACCIÓ:

Gustau Muñoz

CONSELL DE REDACCIÓ:

Neus Campillo, Ferran
Garcia-Oliver, Josep-Lluís Gómez
Mompert, Enric Marín,
Vicent Olmos, Juli Peretó,
Francesc Pérez Moragón, Maria
Josep Picó, Faust Ripoll, Simona
Škrabec, Pau Viciano

CONSELL ASSESSOR:

Cèlia Amorós, Joan Becat,
Manuel Borja-Villel, Eudald
Carbonell, Narcís Comadira,
Manuel Costa, Alfons Cucó (†),
Martí Domínguez, François
Dosse, Antoni Espasa, Ramon
Folch, Mario Garcia Bonafé,
Salvador Giner, Josep Fontana,
David Jou, John Keane, Giovanni
Levi, Isabel Martínez Benlloch,
Joan Francesc Mira, Javier
Muguerza, Damià Pons, Josep
Ramoneda, Ferran Requejo,
Vicenç Rosselló, Xavier Rubert
de Ventós, Pedro Ruiz Torres,
Vicent Salvador, Josep-Maria
Terricabras, Vicent Todolí, Enzo
Traverso, Josep Antoni Ybarra

Edita: Universitat de València
i Edicions Tres i Quatre

Redacció, administració i subscripcions:

Publicacions de la
Universitat de València
c/ Arts Gràfiques, 13 46010 València.
Tel.: 963 864 115 Fax: 963 864 067
a/e: lespill@uv.es

Disseny gràfic: Enric Solbes

Maquetació:

Publicacions de la
Universitat de València

Impressió: Guada Impressors, SL

Distribució: Gea Llibres (961 665 256) /

Gaia (965 110 516) /

Midac Llibres (937 464 110) /

Palma Distribucions (971 289 421)

ISSN: 0210-587 X

Dipòsit legal: V-2686-1979

Preu d'aquest número: 9 euros

L'Espill és membre de:

eurozine

LA INDEPENDÈNCIA DE CATALUNYA

La hipòtesi d'un procés sobiranista a Catalunya que menaria a l'exercici del dret a decidir el seu futur i l'eventual aprovació majoritària de l'opció per un estat propi, per la independència, ha commogut els fonaments de l'edifici polític de l'Estat espanyol. Fins ara tot plegat era un espectre més aviat vague, un exercici teòric, una possibilitat remota, que ni es tenia en compte.

A partir de l'Onze de Setembre de 2012 i la posterior convocatòria d'eleccions anticipades, amb la promesa de convocar una consulta popular, les coses han canviat substancialment. Ara va de debò. La pluja intermitent de desqualificacions i agressivitat verbal s'ha transformat en un xàfec violent, que inclou tota mena d'amenaques de caràcter polític, legal o fins i tot coercitiu. Hom invoca la llei i la Constitució com a tòtems insuperables, tot oblidant que les lleis polítiques són fruit de pactes i, al capdavall, expressió de relacions de força que poden canviar en funció de les realitats històriques. I ara la dictadura de Franco queda lluny, la transició i els seus peatges també, la democràcia sembla arrelada i la Unió Europea i la legalitat internacional tenen un pes molt considerable. Tot plegat són canvis ben importants, de fons.

Ara bé, el simple fet d'evocar una eventual independència de Catalunya posa en qüestió la comprensió que Espanya té de si mateixa, i altera un mapa mental fictici que donava seguretat. De nou surt a la llum tot l'essencialisme lligat a passats remots i a unitats més enllà de la història. Sembla que la lògica democràtica, que implica l'acceptació de la voluntat popular, no acaba de ser assimilada per la mentalitat hispànica dominant. En el fons, la qüestió és molt simple: una col·lectivitat que es reconeix justificadament com a nació manifesta la seua voluntat de

constituïr-se en *demos* a banda i decidir el seu destí. Si es compleixen els procediments, els requisits de la legalitat internacional i tot plegat es fa en el marc del respecte als drets democràtics, com pertoca, no hauria d'haver-hi res a objectar.

Tota la resta de qüestions, lligades a eventuais estratègies polítiques per a desviar l'atenció o a l'opinió que hom suposaria (subjectivament) majoritària, són secundàries. Quan hi ha un gruix social partidari del dret a decidir com el que es pot constatar que hi ha a Catalunya, tota la resta empal·lideix.

L'agressivitat verbal i les desqualificacions o el catastrofisme amenaçador contra Catalunya, al capdavant, no sols serviran de poc davant d'una voluntat popular majoritària, sinó que seran contraproductius de cara a reconduir la situació cap a fórmules noves i més flexibles d'articulació territorial, de caràcter federal, per exemple.

Catalunya s'enfronta al seu destí. I haurà d'estar a l'alçada del repte. No pot restar presonera indefinidament de les hipoteques de la història. Ha optat, de fet, per obrir una nova pàgina per a redreçar la seua economia i la seua societat, i culminar aspiracions que vénen de molt lluny. En aquest camí ha de comptar amb el respecte dels demòcrates. Des de la perspectiva valenciana i balear, caldria apuntar, de tota manera, que convé repensar el futur dels lligams de llengua i cultura. Uns lligams profunds que no haurien de veure's afectats pels canvis en les formes polítiques. Perquè són un fet històric i un fet viu i cal confiar que en el futur noves configuracions polítiques sabran potenciar-los, com seria lògic en benefici, si més no, de les possibilitats de supervivència i desplegament de la cultura i la llengua que compartim. Un fragment enmig de l'enorme diversitat cultural i lingüística de la humanitat. El nostre fragment.